

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
lidmaatschap DataLand

ons kenmerk
BABVI/U200801963

datum
12 december 2008

Samenvatting

Gemeenten zijn de 'eerste overheid' voor burgers, bedrijven en instellingen. De dienstverlening van de gemeenten moet daarop worden toegesneden. Dat is de reden waarom gemeenten met kracht werken aan de ontwikkeling van het gemeentelijk loket als de frontoffice van de overheid. De gemeente moet immers op korte termijn een vanzelfsprekend aanspreekpunt worden voor de burgers en bedrijven. De instantie waar je altijd kan aankloppen met vragen en wensen; die weet waar zij het over heeft en waar burgers en bedrijven ook op kunnen vertrouwen. Het is een onderdeel van de nieuwe manier van werken, waarbij gemeenten ook bestuurlijke lef willen tonen. Dit alles staat met zoveel woorden ook in het 'Manifest van de gemeenten'.

Deze ledenbrief gaat over een bijzonder onderdeel van de gemeente als eerste aanspreekpunt voor de overheid. Het gaat om de gegevensverstrekkingen aan met name bedrijven, waarin gegevens van meerdere of van alle gemeenten betrokken zijn. Het gaat hier niet om een lastig inhoudelijk vraagstuk. Integendeel, het grootste samenwerkingsverband van gemeenten in ons land verstrekt, in opdracht van 336 gemeenten, al enkele jaren gegevens aan bedrijven. Maar het landsdekkend aanbieden van gemeentelijke gegevens vereist deelname van alle gemeenten. In deze brief wordt een oproep gedaan aan de ruim 100 nog niet deelnemende gemeenten om zich alsnog aan te sluiten bij dit grootste samenwerkingsverband.

In deze samenvatting wordt geen advies gegeven over het ter hand stellen van een kopie van deze brief aan bepaalde afdelingen of specialisten. De brief is namelijk specifiek voor college en gemeenteraad bedoeld.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
lidmaatschap DataLand

ons kenmerk
BABVI/U200801963

datum
12 december 2008

Geacht college en gemeenteraad,

De gemeenten staan het dichtst bij de burgers en de bedrijven. Zij zijn dan ook aangewezen als de frontoffice van de overheid. Dat staat met zoveel woorden in het Manifest van de gemeenten en in het Bestuursakkoord. De gemeentelijke dienstverlening moet daar ook op worden toegesneden. Het is een van de belangrijke opdrachten aan de gemeenten en men werkt dan ook met kracht aan de ontwikkeling van het gemeentelijk loket als de frontoffice van de overheid. Zo zijn gemeenten verplicht de door burgers en bedrijven gevraagde gemeentelijke informatie tegen minimale verstrekkingskosten te verstrekken.

Deze frontoffice bij de gemeenten zal, vanzelfsprekend, vooral zijn gericht op de burgers en bedrijven binnen de gemeente. Tal van bedrijven werkt echter op bovengemeentelijke schaal en hebben daarvoor gemeentelijke informatie op regionale of landelijke schaal nodig. Gemeenten moeten dus ook voorzien in gemeentegrens overschrijdende informatievragen. Natuurlijk kunnen deze bedrijven bij 443 gemeenten steeds dezelfde informatie opvragen, maar dat is bijkans onuitvoerbaar. Deze werkwijze past ook niet bij de gemeenten als eerste overheid voor burgers en bedrijven. Vandaar dat gemeenten ervoor moeten zorgen dat zij ook intergemeentelijk de frontoffice zijn van de overheid.

Vandaar dat driekwart van de gemeenten inmiddels participeert in DataLand; het grootste gemeentelijk samenwerkingsverband van ons land. Dit samenwerkingsverband heeft tot doel om, in opdracht van de deelnemende gemeenten, informatie te leveren aan afnemers die op regionale en landelijke schaal actief zijn. Gegevensverstrekkingen die zich beperken tot het grondgebied van één gemeente blijft een zaak van de betreffende gemeente. Het gaat dus alleen om

verstrekkingen waarbij meerdere gemeenten zijn betrokken. DataLand verricht tot grote tevredenheid van de deelnemende gemeenten deze zo te noemen intergemeentelijke gegevensverstrekkingen. Afnemers van DataLand zijn ondermeer woningcorporaties, veiligheidsregio's, provincies, accountantskantoren, notariaat, financiële dienstverleners en rijksdiensten. De door de deelnemende gemeenten voor DataLand te leveren (geringe) inspanningen worden ruimschoots gedekt uit de kwantitatieve en kwalitatieve baten die DataLand genereert. Momenteel kent DataLand, gemeten in termen van vastgoedobjecten, een landsdekkendheid van 88%. Dat oogt bijzonder fraai, maar om namens de gemeenten echt als intergemeentelijke informatieknoppunt te fungeren is het noodzakelijk dat alle gemeenten lid zijn van DataLand. Uw gemeente is nog niet aangesloten bij DataLand en wij dringen er - ook namens de 336 al aangesloten gemeenten - bij u op aan om op korte termijn ook deel te nemen aan DataLand.

Uit navraag bij een aantal de niet-deelnemende gemeenten blijkt dat er geen echte belemmeringen zijn om aan DataLand deel te nemen. Veelal komt het er (nog) niet van door bijvoorbeeld capaciteitgebrek of door de ongegronde vrees voor de kwaliteit van de gegevens en voor de bovenmatige inspanningen die deelname aan DataLand zal vergen. Verder zijn er nog een drietal misverstanden, dat wij wat uitgebreider aan de orde willen stellen.

- De invoering van het stelsel van basisregistraties maakt het werk van DataLand, als gemeentelijk informatieknoppunt, niet overbodig. DataLand richt zich juist op het leveren van aanvullende gegevens, al dan niet in combinatie met de bij wet vastgestelde basisgegevens (authentieke gegevens). De beperkte set aan authentieke gegevens voorziet nauwelijks in de informatiebehoefte van afnemers. DataLand maakt - dit in tegenstelling tot het stelsel van basisregistraties - de authentieke en niet-authentieke gegevens toegankelijk voor alle publieke en private afnemers.
- Ten onrechte is bij kleinere gemeenten het beeld ontstaan, dat hun bescheiden hoeveelheid gegevens niet van belang is bij verstrekkingen op regionale of landelijke schaal. Wij kunnen u verzekeren dat afnemers volledig landsdekkende gegevens nodig hebben. De gegevens van kleinere gemeenten zijn even waardevol als die van grotere gemeenten.
- Een kleine groep van gemeenten wenst hun gegevens tegen commerciële tarieven uit te leveren. Deze gemeenten willen wij wijzen op recente jurisprudentie (o.a. Landmark versus gemeente Amsterdam) waarin is bepaald dat overheidsinformatie slechts tegen minimale verstrekingskosten beschikbaar moeten worden gesteld. Deze uitspraak is gebaseerd op Europese regelgeving, die in de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) is verwerkt. Het vercommercialiseren van gemeentelijke informatie is daarmee onmogelijk geworden. DataLand volgt dan ook de Europese richtlijn om gegevens tegen minimale verstrekingskosten beschikbaar te stellen.

Al met al zijn er nauwelijks belemmeringen om nu aan DataLand te gaan deelnemen. Als alle

gemeenten op de korte termijn deelnemen aan DataLand (dus bij 100% landsdekkendheid) zal dat bijvoorbeeld voor uw gemeentelijke bedrijfsvoering en dienstverlening het volgende opleveren:

- De administratieve lasten rondom de aanvraag, verwerking, uitlevering, facturering, inning, klachtenafhandeling en nazorg van leveringen komen te vervallen. Deze activiteiten worden immers door DataLand volledig afgehandeld.
- Structurele taakverlichting bij de ICT-afdeling, waardoor meer aandacht kan worden geschonken aan de invoering van 7 (basis)registraties, zoals vervat in het Nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (NUP).
- Eventueel uit de proactieve validiteitszorg door DataLand geconstateerde omissies in de gemeentelijke gegevens worden (alleen) ter kennis gebracht van de betreffende gemeente.

Tot slot willen wij het college en de raad er op wijzen dat, in het geval gemeenten niet kunnen voldoen aan regionale en landelijke leveringen van gegevens, bedrijven een beroep zullen doen op de landelijke politiek om deze verstrekkingen voortaan door de rijksoverheid te laten verzorgen. Het zal duidelijk zijn dat het onze voorkeur heeft om DataLand – als het grootste gemeentelijk samenwerkingsverband – deze taak te laten vervullen. Dat sluit, ook in meer praktische zin, goed aan op het door de Commissie Van Aartsen genoemde lokaliteitsbeginsel. Vandaar dat wij de ruim 100 niet aangesloten gemeenten oproepen om op korte termijn (zonder kosten) deel te nemen aan DataLand. Voor de goede orde hebben wij een aanmeldingsformulier bijgesloten.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

BIJLAGE 1: AANMELDINGSFORMULIER DATALAND

JA, onze gemeente gaat per 1 december 2008 deelnemen aan DataLand. Wij gaan akkoord met de volgende taakverdeling tussen onze gemeente en DataLand.

Onze gemeente:

1. ondertekent dit aanmeldingsformulier en retourneert dit aan DataLand;
2. levert iedere 6 maanden de beschikbare gemeentelijke vastgoedgegevens in StUF-formaat aan DataLand;
3. stemt in met de besluiten die door de vergadering van certificaathouders zijn genomen;
4. kan elk jaar met ingang van 1 januari 2010 de deelname aan DataLand beëindigen; een eventuele opzegging moet uiterlijk 1 oktober van het lopende jaar door DataLand ontvangen zijn.

DataLand:

1. ondersteunt onze gemeente indien gewenst bij de overdracht van de vastgoedgegevens;
2. keert onze gemeente hiervoor jaarlijks 5% uit van de door haar in het betreffende jaar met deze gegevens behaalde omzet ter dekking van de gemeentelijke verstrekingskosten. Jaarlijks wordt minimaal een bedrag van € 100,= aan verstrekingskosten uitgekeerd;
3. verstrekt in 2008 en 2009 kosteloos licenties op de applicatie Kwaliteitsmonitor, waarmee onze gemeente zicht krijgt op de kwaliteit van de gemeentelijke vastgoedinformatie;
4. vrijwaart onze gemeente van aansprakelijkheid, behoudens opzet of grove schuld, voor directe en/of indirecte schade en/of vervolgschade die DataLand en/of afnemers mocht(en) lijden ten gevolge van het gebruik van gegevens die onze gemeente verstrekt en vrijwaart onze gemeente voor aanspraken van afnemers, tenzij sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de gemeente;
5. stuurt onze gemeente geen nota voor certificaten omdat onze gemeente niet gaat participeren en dus geen certificaten aanschafft.

Naam gemeente

Naam functionaris

Afdeling functionaris

Functie functionaris

Email functionaris

Datum:

Voor akkoord:

De functionaris

Retouradres:

DataLand

Postbus 210

2810 AE REEUWIJK